

МАЛАДАЯ ПАЭЗІЯ БЕЛАРУСІ

*Літэратурна-мэтанамічная
Кругаслава
Літэратурна-мэтанамічная
Літэратурна-мэтанамічная*

РЫБЫ

МАЛАДАЯ ПАЭЗІЯ БЕЛАРУСІ

Наста Кудсала

РЫБЫ

МІНСК

УДК 821.161.3-1
ББК 84(4Бел)-5
К887

Серыя заснавана ў 2012 годзе

Пад рэдакцыяй Р. Ю. Малахоўскага

Кудасава, Н. Ф.

К887

Рыбы / Наста Кудасава; пад рэд. Р. Ю. Малахоўскага. — Мінск, 2013. — 64 с. — (Маладая паэзія Беларусі).

ISBN 978-985-18-1401-1.

У зборнік Насты Кудасавай «Рыбы» увайшлі выбраныя вершы з кнігі «Лісце маіх рук», а таксама новыя творы, напісаныя ў 2006—2011 гг.

УДК 821.161.3-1
ББК 84(4Бел)-5

Абараняецца законам аб аўтарскім праве. Узнаўленне ўсёй кнігі альбо любой яе часткі забаронена без пісьмовага дазволу выдаўца. Любыя спробы парушэння закона будуць карацца ў судовым парадку.

ISBN 978-985-18-1401-1

© Кудасава Н. Ф., 2012
© Падрыхтоўка, афармленне.
ТАА «Харвест», 2012

SOLUS CUM SOLA¹

* * *

Табой
запоўніцца
бяссонніца,
маўчанне загучыць —
табой.

Вачыма прачытай
жаданне
і будзь са мной
да развітання —
да скону ночы
будзь са мной!

¹ Solus cum sola (лац.) — пачатак крылатага лацінскага выслоўя «Solus cum sola non cogitabuntur orare “Pater noster”» («Мужчына з жанчынай сам-насам не падумаюць чытаць “Ойча наш”»).

Вазьмі мяне ў свой
вір ці вырай,
да беспрытомнасці —
бяры!
Няхай згарыць душа жывая
за недазволены парыў...

Пакуль не пакарае ранне
за грэх салодкі —
будзь са мной!
Па вуснах прачытай жаданне
і будзь са мной
да развітання —
да ночы скону
будзь са мной!

Авісага

Танкарукая жрыца,
апякунка стагоддзяў,
у Гасподняй гасподзе
непрывечаны госць,
ні сястра, ні царыца —
безгалосая птушка —
там, дзе сцюжна і скрушна,
засяваю міласць.

Побач дыхаюць эры
і ўзіраюцца лёсы
ва ўладарныя кросны
у чаканні ахвяр,
ды замкнёныя дзверы
у бязмернае сэрца,
і так цяжка сагрэцца,
мой нязведаны Цар!

* * *

Вясна.

Вуснам

Цесна.

* * *

Калі маё жыццё свой шлях завершыць,
Пакінуўшы пасля сябе прабел,
Я ўсе мае пакутлівыя вершы
Аддам табе.

Калі мой дух з зямнога вавілону
Памкнецца ў Абяцаную Зямлю,
Я буду аднаму табе па сконе
Спяваць «Люблю».

* * *

Поўня на тое і поўня, каб поўнаю быць,
Каб не застацца паловай, самотнай паловай.
Сэрца, сапсутае сэрца, нясцерпна свярбіць,
Аж раздзіраюцца грудзі ад праведных словаў.

Чыстая жонка, сястра ад зямлі і травы,
Слухаю вуснамі цёплую музыку душаў...
Дзесьці празрыста ўзрастаеце — здзейснены —
Вы!
Поўня запомніць свайго непаўторнага мужа.

* * *

Нашае першае лета — і на Эверэсце!
Гэтак адразу — на самай узвышанай кропцы!
Мне ні патрэбы ў табе не было, ні прароцтваў,
Толькі душа, спаракнелая дзесьці ў сусвеце.

Хай ты мой прайгрыш сістэмам усіх
каардынатаў,
Хай разляцеліся дахі агнямі імгненняў,
Я ўжо не выпраўлю гэты заклёты вынятак,
Згодная лепей на зман, але не на замену...

* * *

Абагомлю цябе, абанёлю —
Хай не спіцца, як рэжуцца крылцы.
Нам ужо не з'яднацца, не зліцца,
Але я не чакаю спатолі.

Абанёлю цябе, узвялічу —
Прарасці ўва мне першасным дрэвам.
Я табе не багіня, не Ева,
Але зорнае маю аблічча

І гляджу ў твае вокны да рання —
Бессаромная небная хамка...
Чуеш, любы, маю калыханку?
Беззаконне маё... Беззаганне!..

* * *

Мае новыя вочы, штоносяць тваё імя,
Пазіраюць, як Буда, палыхаюць, як Іегова.
Маё новае горла скаўтнула стары камяк,
У маім новым почырку подых —
таксама новы.

Хай учора мой дзень турбаваўся і выгараў,
Прыпадаў да зямлі пад жыцця
непад'ёмнай ношай...

Сёння ты — мой Алімп, мая Мекка і Матхура,
А пасля — хоць патап, хоць утопія,
мой апошні!..

* * *

Шоргат сораму — не нагода
Адпускаць зваяваны вырай.
Пальцы мерзнуць — дык што за мода
Ад агню закрывацца шырмай
Недарэчнасцяў-небаракаў?
Мы іх кінем сляпым і дурням!
Я жадаю квітнець і плакаць
Над тваёй светаноснай скурай...

* * *

Можа, ты на адлегласці выцягнутаі рукі,
Толькі б выцягнуць мне руку кіламетраў
на трыста...
Засынае насенне цела ў чаканні твіста
Неўтрымальных далоняў... І мне ўсё адно,
па кім
Зазвініць той апошні звон на сыходзе дзён,
Калі мы ўваскрасаем першымі тут і зараз...
Праз мільёны дарог (ні хваробы, ні смерць,
ні старасць!)
Я гляджу на цябе і квітнее — шчаслівы — Ён!

* * *

ужо леташнім стала летняе
ужо просіцца восень петлямі
запаветны мой запазычаны
незлічальны звычайна лічбава
бліскавічным агнём народжаны
заяснеў над усімі кожнымі
і няма ні дарог ні роздуму
толькі музыка толькі позірк твой

* * *

Як гарэлі далоні, як вусны хапалі паветра,
каб хапіла,
каб выпіць да дна гэты распачны крок,
як стаяла пад небам твая прагнарукая
Федра
і спазняўся з адказам пакрыўджаны
столлены Бог,
як у трызненне белых ваўкоў закрадаліся
жніўні,
як пад вокнамі гучна здзіўляўся збянтэжаны
люд —
я пра ўсё раскажу табе, мілы, а ты раскажы
мне,
як бурштынавым ранкам зямлю абуджае
«люблю»,
як штовечар ты слухаеш зорак маўклівае
сола
і вышукваеш спадчыну поўні ў чырвоным
віне,
як дагэтуль ёсць толькі надзея, прыгоства
і голас,
і сусвет па-ранейшаму — цуд,
але ўжо без мяне...

* * *

Загартуй і выратуй,
Некрануты вырай мой,
Роўны сонму сейбітаў,
Сеючых надзейнае!

Разгарні і вычытай,
Што на сэрцы вышыта,
Што пад сэрцам — новае...
Вырай невымоўны мой...

Пагарым і сцішымся —
Попел стане вішнямі,
Сэрцы стануць квеценем —
Расцвітай і ў смерці мне...

* * *

Сонца ўзыходзіць над Вашым плячом,
Ранак пусціла фіранка скрозь пальцы...
Дзесьці натоўпяцца шэрыя пляцы,
Дзесьці сумуе наш будучы дом,
Дзесьці дзяржавы знікаюць, а мы
Зноўку жывыя, што б нам ні казалі, —
Выспаліся.
І на пару згрызаем
Ранішні яблык, каханнем памыты...

* * *

Я, можа, буду Будама,
толькі — заўжды закаханым...
Будучыню забуду,
раны з грудзяў дастану,
стану ўсміхацца кожным —
нават скажоным — тварам
(кожны з далоні Божай
выслізнуў у сансару),
выдалю ўсе жаданні.
толькі адно пакіну:
каб невымоўным раннем
зноў нарадзіць бы сына...
Буду і Будама, можа...
Толькі дазволь — закаханым...
Толькі дазволь, харошы мой...
Дар мой неспадзяваны!

ПАЛЫН

* * *

Гарады дагары нагамі.

Дагары нагамі мы самі.

Дагарым. І гарады з намі.

Амэн.

Навагодняе

Чалавек чалавеку воўк —
Век за векам за вока вока.
Ні Закону нам, ні Прарокаў,
Толькі прага сваіх зубоў.

Мы стагоддзямі ладзім фэст
Моцных нюхам і кіпцюрамі,
Доўга песцім, ды хутка ранім:
Номо homini lupus est¹.

Да зямлі апусціўшы хвост,
Сваёй звычайнай жыццёвай ноччу
Я завью з тугі — па-воўчы —
І прыму гэты просты хрост.

Бо на кожнага свой хамут,
Колькі сам ад сябе не ўтойвай!
Мой драпежнік, мой браце, хто я?
І навошта мы? І каму?

¹ Номо homini lupus est (лац.) — чалавек чалавеку воўк.

* * *

Калі мы ходзім па вадзе,
мы снім Айца, мы снім Айчыну...
І пасміхаецца Адзіны
ў сваім ніколі і нідзе.

* * *

Калі не зашываецца адчай,
А рвецца на нянавісцяў мільярды,
Мне ўвесь наш вырай — Божа, выбачай —
Здаецца несапраўдным і нявартым...
І хоць не пераконваецца мозг,
І свет людскі — адно сырое мяса,
Даруй мне ўсё, прашу, і дай мне моц,
Каб выдыхнуць, узняцца і застацца...

* * *

У белым пакоі белыя людзі,
Белыя ўсмешкі на белых тварах,
Белыя словы: цуда не будзе,
Там за парканам — адно пачвары,
Там за парканам — адно свет белы:
Чорныя вокны, нямыя дахі...
Крылы збінтуем, ложка пасцелім,
Спіце спакойна, дурныя птахі,
Спіце-прысніце сад дзівосны,
Любых і верных, што ёсць — і разам...
Хай вас люляе птушыны востраў,
Покуль не скончыцца доза казак...

Малітва

Вызвалі мяне, выпусці
гэтыя ружы і кіпцюры,
бо й дагары нагамі літасці
прагну, а думалася:
ўгару
буду расці
ды згару!
І думаць няма аб чым болей...
Сціскае скроні,
у роце — зямля,
дык сёння апошняя тра-ля-ля
хай пальцы спяюць нежывой паперы...
Веру і так, што не маю меры,
што не маю адпяюць душу
гэтыя проста шчаслівыя людзі...
Дык будзь што будзе.
Adieu!¹ Забудзьма
кепскую спробу стварыць мой сусвет.
Вызвалі, адпусці,
вазьмі мяне:
усім і ўсяму я кажу «Не!»

¹ Adieu! (англ.) — бывайце!

* * *

Нікуды не ад'ехаць!
За якія агрэхі
на такія арэхі
дасталася нам?

Што не едзем, а ходзім,
што не ўмеем па модзе,
я крычу сваю споведзь
усім гарадам!

Што і днём, што і ноччу
свой кавалак сірочы
толькі хочам і хочам
аддаць, змяняць

на маленькае мала
(і не рухнуцца шалі),
ды ў нябёсных хвалі
плыве зямля...

І так хутка, так шпарка
увіхаецца Парка,
і цяжэе на карку
гадоў гмах.

І так нітка прадзецца,
што калі й давядзецца
нам падацца-падзецца,
дык у той шлях...

* * *

Яўрэйскім могілкам горада Рагачова

Над рукой Дняпра
узышло крыло
нерухомым пер'ем
каменных плітаў —
нерухомым пер'ем
сыноў Давіда,
адляцелых у залаты
шалом.

Над рукой Дняпра,
бы нямы папрок,
паляглі калісьці жывыя
сэрцы
і апошні сціплы прэзент —
бясмерце —
ім прынёс адзіны наведнік —
Бог.

Дом

1

Восенню лепшы сон — сын.
Восенню лепшы стан — тын
выцягнутых угару душ.
Восень ахутвае, як муж,
і авалодвае, як смерць.
Восенню я не хачу мець,
кінуўшы далечыні дол.
Восенню першы сум — дом.

2

Сёлета дом мой — дым.
Сёлета дзень мой — сон.
Цешацца гарады
з гэтакіх аксіём.

Выціснуцца б назад
з чэрава гарадоў!
Сёлета сон мой — сад.
Сёлета сум мой — дом,

дом і за домам — сад
(лепш за пасады цуд!),
вырвацца б
за фасад,
за мітусні прысуд,

дзе каранямі ўглыб
душаў квітнее сад...
Госпадзе, спапялі
сёлетні лістапад!

3

Мару аб доме
з потам і бытам.
Так пра абдоймы —
Афрадыта,

гэтак нябёсы
сніць Ікар,
лепшыя лёсы —
зямны шар,

гэтак згарала
хіба Федра...
Марная справа —
свайго метра

вычакаць
з варыва
гарадоў.
Марная мара —
зямны дом.

* * *

Застаёмся нязграбнымі глупствамі мовы,
Не зважаючы ўпарта на знакі прыпынку.
Жыхары недарэчнасцяў шматпавярховых,
Павярхоўных пытанняў глухія скарынкі...

Застаёмся, каб тут не застацца ніколі
І — блюзнарам ці верным — сысці па законе,
Бо душа прагне поля, зямля прагне солі,
І далёка сягае струменьчык зонаў...

* * *

Я. Летава

Да яснага Стыксу
выходзяць жьщцёвыя лёхі...
Складае валізку
апошняе сэрца эпохі.

Складае далоні
апошні задзірысты лямант.
А нейкае сёння
сядзіць па гарэлачных крамах,

а нейкае заўтра
нясецца ў сваю павуціну
і б'ецца заўзята
за новага штучнага сына...

І збітая кожным,
распнутая векам іконаў,
так бездапаможна
гукае «мая абарона»...

Развітанне з Радзімай

Сланы ляцелі сумнай чарадой,
пранізваў неба плач іерыхонскі...
Сланы ляцелі з Індыі абдой-
маў да краёў свіных-качыных-конскіх...

...Ужо намацаў глебу дзіўны сон,
растаў вушыны подзвіг на світанні...
І толькі самы несуцешны слон
не мог паверыць у сваё расстанне...

Да Дняпра

Дамы-дамавіны
цябе залепяць,
мой сумны, мой слынны
страцім-лебедзь...

І над паваротам
святой пекнаты
дамы-бегемоты
разявляць раты.

На хвалях шэдэўра
з мільёнаў паўтонаў
дамы-проста-зебры
паўстануць шаблонна.

На тлустых абедрах
узрошчваць прагрэс
дамы-дамаседы
рассядуцца спрэс!

Няўмольна бяздомных
(у *свой* час!)
дамы-мажардомы
сажруць нас!

Майсей

Майсей, мой сейбіт,
Далёка золак,
Староты сполах
За Вашай спінай...

Сінайскім хлебам
Карміць галовы —
Такія ўмовы
Вам даў Адзіны.

Майсей, скажыце,
Ці сорак многа,
Калі да Бога,
Як па патэльні?

Ці хопіць жыццяў
І Вашых зерняў
На горкі тэрмін
Шляху ў пустэльні?

Але на голас
Вы гола выйшлі,
Каб з Усявышнім
Стаяць сам-насам,

Каб кожны кволы
Засвоіў крокі
Услед Прароку
І Кнізе часу...

Маўчаць стагоддзі,
Драбнее след Ваш,
Крыўляе сцэжка
Ў палон бур'яну...

І хто адродзіць
Ваш добры подзвіг
І дасць мне сподзеў
На Абяцанне?..

* * *

...і пасыплюцца радкі
з апусцелых рукавоў,
замаркоціцца мой кіт,
змоўкне даўганогі воўк,
дзесьці адцвіце міндаль,
ну а тут — у краі заячым —
зразумеўшы, мой каваль
выйдзе ў поле і заплача...

РЫБЫ

На тым баку

Я буду чакаць вас, пакуль трываю,
Я буду чакаць вас — на тым баку.
Таму не жадаю казаць «бывайце»,
Таму, як заўсёды, кажу «пакуль».

На тым баку я паўстану новай,
Схаваўшы ў Лету пакутаў бруд.
На тым баку я спаткаю Слова,
Жывое Слова — мой родны кут.

Я буду чакаць вас — наскрозь жывая.
Я буду чакаць вас — на тым баку.
Таму не жадаю казаць «бывайце»,
Таму, як заўсёды, кажу «пакуль».

Вершы

Вершы-вершнікі,
зухаў рух,
вамi цешацца
руны рук.

Вершы — вернікі
ўсіх дарог!
Толькі бераг —
далее Бог,

толькі мера —
памрэ маяк,
вершы ж вернуць нас
на свая,

бо няпрошаных
ваяры,
непарушны апошні
Рым!

Верасень

Веру Верасню
гаспадару.
З цемры шэрасцяў
вырву рух —
вырву Верасень
з цвердзі дзён!
Там на беразе —
легіён,
там — прыгнечаны
дол жыцця,
тут — стрыечная
неба — я.
Вырву Верасень
(веры сінь!),
з цвердзі шэрасцяў —
неба пльынь...

* * *

Верасень — вершы.
Кастрычнік — казкі.
Лістапад — лісты
з вершамі,
казкамі,
ліццем маіх рук...

* * *

Глінтвейнам Верленавых вершаў
сцякаецца вечар.

Нам схема да скону: кунежыць,
калечыць і кленчыць,
нам змены адмерана меней,
чым хочам і можам,
камусяці акцэрам на сцэне,
камусяці — у ложы.

Завеі Верленавых зоваў
атульваюць вочы...

Калісьці мы злучымся ў слове,
мой сябар, мой змоўшчык,
мой ключ да навоштага сёння,
да простага досыць.

Абсэнтам Верленавых сноў
набліжаецца восень...

* * *

Золак, малаком заліты...
Абдымаю неба грудзі.
П'ю цябе за літрам літр,
Мой звычайны новы будзень!

Будзе дзень, як сотні іншых, —
Непаўторны і ўлюбёны.
Зноў здаецца, што Ёсявышні
Мне ўсміхаецца спрасоння...

Я люблю яго малітвай,
Бо мне большага не трэба:
Золак, малаком заліты,
Маладыя грудзі неба.

Аляксандру Башлачову

1

Іншым няма нішаў і дышляў.
Іншым жыццё богам выйшла.
Іншым адзіны шлях — слых.
Іншы адтуліннаму жаніх.
Іншы адтульняму — сын, дух.
Іншы трымае замест дзвюх
рук за плячыма пакрой крыл.
Іншаму бачныя: свет, Рым,
скрыўленых твараў сляпы крок.
Іншаму — слых, каб у тых — зрок
працверазеў і зірнуў: дрэнь!
Іншы настолькі прарос карэн-
нем — пацягні, і Расія ўся
з таго карэння высееца...
Іншаму ўзрошчваць для ўсіх сляпых.
Іншыя лічаць адно слупы
на непрацяглым шляху жыцця.
Іншым працяглы адно працяг.
Іншым — імша, калі ўсім — парад.
Іншым — прайсці між чужых «ура!»
і, атрымаўшы апошні план,
кінуць зямным толькі цень крыла.

Арфей

2

Я тут Эўрыдыка. А Вы тады дзе?
У Царстве якіх жывых?
Няхай неба Вас сюды не прывядзе,
Мой неактуальны жаніх!..

Ці, можа навострона сэрца ізноў
Складаць грамавы спеў?
Шукаеце вушы дачок, сыноў?
А мы — адно цень, пень...

А мы па калена ў нечым стаім:
Навошта ісці? Зямля
Сама, куды трэба, ідзе... А мы
Так любім глядзець здаля,

І твар не адводзіць, і ў вус не дзьмуць,
Сціскаючы свой трафей!
Няхай Вас нябёсы адсюль адвядуць,
Мой неактуальны Арфей...

* * *

Выспай устану з далоняў твайго акіяну,
Богу на рукі ўсхаплюся расплюшчаным
тварам,
Выкіну ўсё, чым мы ўнізе бяздумна цяжарым,
Стану, як ціша, як найдасканалае, стану!

Кім мы былі і якія багомлі гульні?
Скідвалі простых, любілі чужых і пярэстых.
Нам не надарыўся гонар прыйсці і
ўваскрэснуць —
Толькі прайсці, як праходзяць і ролі, і кулі...

Толькі цягнуцца бясконца нязграбінай-шыяй
Да спадзяваных далоняў, да вечнага ўсміху...
Госпадзе, як жа ў цябе тут і ясна, і ціха,
Я б засталася, Ўсявышні, на гэтых вышынях...

* * *

Заліўная папера: Дняпром шматрадковым
разліцца б...
Ды сціскаецца дых, і ў нямым
захапленні сплываю,
Каб ізноў нарадзіцца, ізноў на дзяўчынкавых
крылцах
Даляцець вокамгненна да Конга
ці да Парагваю,
Каб, заплюшчыўшы вочы, мінаць
безыменных маньякаў,
Заклапочаных зайздасцю, жыць
па сезоне і модзе,
Каб трымаць свой сусвет, як заўсёды,
крыху не ў парадку,
Быць, як сораму волат, як першае
«будзе!» і «годзе!»

* * *

Големы нам завяшчалі знямелае:
цэглу без голасу, рэбры без Еваў.
Мы ж аддзялялі ад шэрага белае
вершастваральным акордам залеваў,
слухалі ўсхліпванне глебы высокае,
снілі стракатых дарог алілуйя,
мерылі вонкавых ранамі-вокнамі,
сэрцамі ўсмоктвалі срэбныя кулі...

* * *

рыбы пазяхаюць: — «Хто ты?..»
голос, дайце мне голас — голай!
пад маўклівым зямным сумётам
як я вытрымаю голад
безрадкоўя і бясслоўя —
спрэс мелодыя, спрэс горла?
там, дзе выйдучь усе высновы,
кіньце голас мне, каб не ўмёрла.

Лета

Летам Харон хварэе на дэжавю.
Лета як лета: слёзы, пялёсткі, усплёскі,
ноч раздзірае сузор'ямі галаву
і заглядаецца ў душы нібы па-свойску...

Але такі не новы мой сум і жаль,
так захліпаецца бераг спрадвечнай нотай,
што нават словы кладуцца ў знаёмы жанр
і да знаёмага вабяць пяць і лётаць...

* * *

Прыварожаныя дарогамі,
Непрыкаяныя двухногія,
Абмінуўшы пустое многае,
Мы шукаем свой дом і лёс.

У спаборніцтве з вечнай шэрасцю
Мы трымаемся толькі вернасцю,
Блаславіў нас самотнік-верасень,
Добрай восені сумны ксёндз...

І пакуль драбязя — царыцаю,
Не змірыцца і не змарыцца нам,
Бо з такіх дапатоўных рыцараў
Мы ствараем сваіх багоў,

Што ляцім на спатканне з марамі
Наваяўленымі ікарамі,
Каб пакінуўшы абцяжараных,
І дапіць, і дажыць нагбом!

* * *

Там — без мяне — уздыхвае зямля,
Насычаная пахамі вясновымі,
А мы сядзім замурзанымі совамі
І слухаем няўрымслівых крыўляк.

У марнасці хімераў-гарадоў
Ім застаецца толькі пырскаць слінаю,
А нам — люляць далонямі савінымі
Танклявы навароджаны радок...

* * *

Саламеі перагарэлі,
Адгарлалі сваё грахі,
За абветранай шырмай веяў
Акрыяла мая Рахіль.

І ў даўно занядбаным храме
Заяснеў спадзяваны сын.
Хай не прыйдзе ні сонца маме —
Толькі здзейсніўся б Біньямін...

* * *

Люты мне латы шые,
Люты — маё золата!
Вьцягваю ў неба шыю,
Ратуючыся ад холаду,
І холад выходзіць вонкі —
Стаю, быццам баба снежная...
Вось-вось... і пачну старонку!
Вяснову — новую — лепшую!

НОТЫ

Нота лепшая

Калыхала Лея немаўля,
пеставала сонейка ў далонях...
Слухала пранікліва зямля,
як пяяла праведнае ўлонне,
як сусвет, уздыхваючы ў такт
непадробнай мацярынскай ноце,
радаваўся так, што Сам Мастак
забываўся аб сваёй самоце...

Нота Марыніна. 31 жніўня

Нота Одзіна, нота адзіная —
Адзіноты маёй немата...
Буйнавокае сола савінае
Да сасны, да сястры, да куста...
А хацела ж і неба, і філіна
Да птушыных грудзей прытуляць,
Ды на ўзгорку застыла рабінаю —
Толькі неба цяпер і абняць...

* * *

Уласнай каінскай рукою
сябе адрэзаць ад спакою,
закатаваць сябе да болю
непрадказальнаю сабою
і ў гэтай ярасці бязбожнай
забыць, што трэба, а што можна,
каб выліцца дажджом адчайным
і зноў здабыць сваё маўчанне...

* * *

Горад усіх чужых
Збудаваў мне сцэну.
Мой камертон — уздых
Гэтых моцных сценаў.

Горад чужых адных,
Адкажы, навошта
Носіш так часта сны
І не носіш пошту?

Не адпускаеш жыць,
Даючы так поўна,
Горад такіх чужых
Чалавечых чоўнаў...

Сам сабе цар і мур —
Бездакорны горад!
Дар мой, скажы, чаму
Ты мне стаў на горла?

* * *

...А там плывуць кіты і ты —
вялікіх рыб вялікі нераст,
а я ад смутку і слаты
паціху тут сыходжу ў верас,
і мне знайсці ваш акіян —
як заснавацелю Маконда —
такі адчай, такі туман,
што нават спіцца безвыходна...

* * *

Прыўзнятыя бровы дуброваў
здзіўляюцца новым будоўлям,
а нам — збудаваным са словаў —
будоўлямі поўняцца поўні,
а нам — баламутам і блазнам —
сусвет адкрываецца кніжкай,
складаецца ў зорныя пазлы
і рукі даверліва ліжа...

* * *

...Каб наш размах не перабольшаў
размаху тонкага крыла.
Каб я, як раніца ці вожык,
заўсёды сённяшняй была.

А калі нітка дапрадзецца,
як схопіць іншая пара,
вазьмі маё жывое сэрца
і пахавай на дне Дняпра:

там скрозь празрыстыя сялібы —
з пакоя ў царственны пакой —
верлібрамі сплываюць рыбы
ў бясконцай прастаце сваёй!..

Змест

Solus cum sola.....	3
«Табой запоўніцца бяссонніца...».....	3
Авісага.....	5
«Вясна...»	6
«Калі маё жыццё свой шлях завершыць...».....	6
«Поўня на тое і поўня, каб поўнаю быць...».....	7
«Нашае першае лета — і на Эверэсце!..».....	8
«Абагомлю цябе, абанёлю...»	9
«Мае новыя вочы, што носяць тваё імя...».....	10
«Шоргат сораму — не нагода...».....	11
«Можа, ты на адлегласці выцягнутай рукі...».....	12
«ужо леташнім стала летняе...».....	13
«Як гарэлі далоні, як вусны хапалі паветра...».....	14
«Загартуй і выратуй...»	15
«Сонца ўзыходзіць над Вашым плячом...».....	16
«Я, можа, буду Будам...»	17

Палын	18
«Гарады дагары нагамі...».....	18
Навагодняе.....	19
«Калі мы ходзім па вадзе...».....	20
«Калі не зашываецца адчай...».....	21
«У белым пакоі белыя людзі...».....	22
Малітва.....	23
«Нікуды не ад’ехаць!...».....	24
«Над рукой Дняпра...».....	26
Дом.....	27
«Застаёмся нязграбнымі глупствамі мовы...».....	30
«Да яснага Стыксу...».....	31
Развітанне з Радзімай.....	32
Да Дняпра.....	33
Майсей.....	34
«...і пасыплюцца радкі...».....	36
Рыбы	37
На тым баку.....	37
Вершы.....	38
Верасень.....	39
«Верасень — вершы...».....	40

«Глінтвейнам Верленавых вершаў...»	41
«Золак, малаком заліты...»...	42
Аляксандру Башлачову	43
«Выспай устану з далоняў твайго акіяну...»	45
«Заліўная папера: Дняпром шматрадкавым разліца б...»	46
«Големы нам завяшчалі знямелае...»	47
«рыбы пазяхаюць: — «Хто ты?..»	48
Лета	49
«Прыварожанья дарогамі...»	50
«Там — без мяне — уздыхвае зямля...»	51
«Саламеі перагарэлі...»	52
«Люты мне латы шые...»	53
Ноты	54
Нота лепшая	54
Нота Марыніна. 31 жніўня	55
«Уласнай каінскай рукою...»	56
«Горад усіх чужых...»	57
«...А там плывуць кіты і ты...»	58
«Прыўзнятыя бровы дуброваў...»	59
«...Каб наш размах не перабольшаў...»	60

Літаратурна-мастацкае выданне

НАСТА КУДАСАВА
(Кудасавы Настасся Фёдарайна)

РЫБЫ

Адказы за выпуск *І. В. Рэзько*

Падпісана да друку 03.01.2013. Фармат 70×90¹/₃₂.

Папера афсетная. Друк афсетны.

Ум. друк. арк. 2,58. Тыраж 300 экз. Заказ 28.

ТАА «Харвест». ЛВ № 02330/0494377 ад 16.03.2009.

Вул. Кульман, д. 1, корп. 3, пав. 4, к. 42, 220013, г. Мінск, Рэспубліка Беларусь.

E-mail рэдакцыі: harvest@anitex.by

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства

«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

ЛП № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

Пр. Незалежнасці, 79, 220013, г. Мінск, Рэспубліка Беларусь.

Наста Кудасав (Кудасав
Настасся Фёдараўна)
нарадзілася ў 1984 годзе
ў Рагачове. Скончыла
філалагічны факультэт
і магістратуру БДУ. Вершы
друкаваліся ў часопісе
«Малодосць», штотыднёвіку
«ЛіМ», калектыўных
зборніках і анталогіях. Творы
перакладаліся на
балгарскую і рускую мовы.
Аўтар кнігі «Лісце маіх рук»
(2006).

ISBN 978-985-18-1401-1

9 789851 814011